

Lz življenja in sveta.

KOLIKO STANE DRUŠTVO NARODOV.

Gospodarskemu odboru Društva narodov je bil pred kratkim predložen akt, ki izčrpno pojasnjuje razmere v tej instituciji. V Društvu narodov je sedaj zaposlenih 844 ljudi, med njimi 219 Švicarjev, 216 Angležev, 180 Francozov in 229 oseb drugih narodnosti.

Glavni tajnik Društva narodov je Sir Eric Drumond, ki doblja 100,000 švicarskih frankov plače na leto in 67,000 fr. za reprezentacijo. Drumond ima pomočnika, ki prejema 100,000 švicar. frankov plače. Dalje ima zavod tri podtajnike, ki prejema po 75,000 fr. in po 37,000 frankov za reprezentacijo. Uradniki pisarne gl. tajnika prejema po 28, 19 in 10,000 frankov. Stenografi zaslužijo od 8 do 11,000 frankov. Ravnatelj političnega in informacijskega oddelka imajo po 53,000 frankov, člani obeh sekcij pa po 13 do 28,000 frankov. Plača glavnega knjigovodje znaša 24,000 frankov, plača prevajalcev 19 do 25,000 frankov, prejemki knjižničarja 26 tisoč frankov. Če povemo še, da je švicarski frank 20 centov, bo menda dovolj.

V Društvu narodov je končno hvaležna služba tudi mesto sluge. Sluga prejema namreč 4500 do 10,000 frankov. Šoferji, nočni čuvaji in slično osebje dobivajo 4800 do 7000 frankov. Zelo dobro je plačan ravnatelj mednarodnega zdravstvenega odbora, ki ima letno 53000 frankov. Končno prejema ravnatelj pisarne za razorožitev 41,000 frankov. Razume se, da je naval na te sijajno plačane službe izredno velik. Društva narodov ima na svojih nekaj uradnikov samo za to, da zavračajo vloge nadležnih prosilcev.

BOLNO NEMŠKO VOJAŠKO VODSTVO IN BITKA NA MARNI.

Na Nemškem je pravkar izšla iz tiska zanimiva knjiga Švicarja Bircherja, ki se je udeležil bitke na Marni ter je poveljeval 24. nemškemu pešpolku v činu polkovnika. Pisatelj pripisuje poraz na Marni slabemu zdravju odločilnih faktorjev v nemškem armadnem vodstvu. Moltke ki je bil v začetku 1914 imenovan za vrhovnega poveljnika nemške vojske, že za svojega imenovanja ni bil fizično dovolj odporen in duševno tako čil, kakor bi zahteval položaj v tako resnem času. Bolehal je za arterijsko sklerozi in na izlivu žolča. Njegovo zdravstveno stanje se

je odražalo v obupni neodločnosti in skrajnem pesimizmu, o čemer pričajo tudi Moltkejeva pisma iz tiste dobe.

Poveljnik II. armade, svoje čase eden najposobnejših nemških častnikov, je takisto imel arterijsko sklerozi. Prvi pribočnik Bülow Lanenstein pa je trpel na Basedowovi bolezni, ki izvirja iz motenj v zaščitni žlezi. Polkovnik Heutsch, kateremu je bila poverjena važna naloga oskrbovanja zveze med generalnim štabom in med četami, je bolehal na žolčnem kamnu in je baš v dneh bitke na Marni ležal, ker je imel težak napad in koliko. Odločilna vloga na bojišču je pripadla drugi armadi, ki je bila poražena ter je morala prepušiti svoje pozicije tretji armadi. Prva je že itak prej odstopila, druga in tretja pa sta se morali umakniti po kratkem bojevanju. Tako so bili Nemci dne 6., 7. in 8. septembra 1914 poraženi. 9. septembra so se umaknili in tega umika je bilo v prvi vrsti krivo nepopolno zdravstveno stanje poveljnikov posameznih oddelkov.

MOČNEJE KOT PUŠKA IN TOPOVI.

Neki bivši angleški vojak iz svetovne vojne piše uredniku nekakega lista: "Po večdnevni težki boji sem se končno zgubil, ostal sam, nevedoč, kje se nahajam. Tri dni sem okoli lažil ter se skrival, da ne bi mogel padel v roke sovražnim Nemcem. Strahovito sem se stradal sem se vsedel na rob gozda. Bil sem blizu obupa. Kar se pojavi pred menoj francosko dekle, me nekaj časa gleda, nato odide ter se vrne s kosom kruha, sira in lončkom kave. To preprosto kosilec je bilo najboljšje, kar sem jih kdaj v svojem življenju jedel. In če bi živel tudi sto let, vem, da mi ne bo nikdar nobena jed šla tako v slast. Opazovala me je, ko sem jedel. Ničesar se nisva mogla pomeniti, kajti jaz nisem razumel francoski, ona pa ne angleško. Nasmehnila se mi je ter izginila. Par ur nato sem naletel na svoj polk. Vse bi dal, ako bi mogel ono dekletce še enkrat v življenju videti."

VAŽNA IZNAJDBA V PERUTNINARSTVU.

Angleški farmarji, ki se pečajo s perutninarstvom, so vpejali v kurjih stajah električno luč in jo prižgejo zgodaj zjutraj, tako da so kokoši mnenja, da je že solnce. Eden teh farmarjev opisuje v časopisu, da je inštaliral luč šele oktobra meseca, ko so jajca postajala

vsak dan redkejša. Vsled luči so kokoši znesle, toliko več jajec, da jih je vsak dan prodal za 15 šilingov več kot poprej in v kratkem času je imel vso električno napeljavbo, ki ga je stala 15 funtov, poplačano. Torej luč v kurnike, slovenski perutninarji!

NEKAJ O KAČAH.

Zanimivo je, kako se razne živali obnašajo pri pogledu na kačo. Nekatere se niti ne zmejnijo zanje, druge pa so nenavadno preplašene. Vendar pa je ugotovljeno, da se domače živali kače manj boje kakor pa divje. Domača perutnina kačo popolnoma ignorira, toda žerjav, kibi in še par drugih ptic jo pa takoj odkurijo, kakor hitro opazijo kačo. Papagaj, čestudi že dolgo udomačen, je ves preplašen, če le navadnega slepca ugleda. Goveja živina nima strahu pred kačo, to pa zato, ker je strupena kača v naših krajih razmeroma redka prikazen. Slon se ne boji tudi največje kače, ker dobro ve, da je njegova koža najboljša varstvo proti vsakemu piku. Toda lev in tiger pa takoj zbežita proč od kače.

Opica ne prenese pogleda na kačo, tudi taka, ki je rojena v ujetništvu, ne. Darwin je nekoč napravil zanimiv eksperiment z opicami in kačami. Hotel je vedeti, kaj je pri opicah močnejše, radovednost ali bojazen. Pred nekim časom so v Londonu kazali tak film, katerega so posneli v londonskem zoološkem parku. V veliko košaro so položili kačo ter pokrili s pokrovom, a ne privezali. Košaro so postavili v prostor, kjer je bilo več opic. Takoj košare niso opazile, sčasoma pa so se ji le približale, a najpogumnejša med njimi je privzdignila pokrov. Vse opice so iz radovednosti pokukale, kaj mora biti v košari, toda v istem hipu pa tudi vse zacvilele, spustile pokrov ter se stisnile v skrajni konec ograje. Vse prizadevanje čuvajev, da bi se še enkrat približale košari, je bilo zaman.

Simpanz, rojen v zoološkem parku, kateri še nikdar ni videl kače, je bil popolnoma iz sebe, ko so mu jo pokazali in par mesecev star orangutan se je drl na vse pretege, ko jo je prvič ugledal. Tako pri živalih. Ako pa pokažemo kačo malemu detetu, se bo pa zveselilo pogleda na kačo in se hotelo igrati z njo!

KAOS V OZRAČJU.

Kdor ima v Evropi radio-aparat in se pritožuje nad preobilnostjo večernih programov, ko mu ena postaja moti to, druga zopet ono, ta mora v Ameriko.

V Združenih državah in Kanadi ni nič manj kot 750 radio oddajnih postaj, katere vse hkratu oddajajo programe in

za katere je 80 valovnih dolžin na razpolago. Poleg teh se postavljajo še vedno nove postaje in tudi zasebniki se, ki oddajajo manjše programe. Ker so postajale razmere v Ameriki vedno bolj zamotane, je stvar vzela v roke vlada in s 24. aprilom pričela urejevati in določati valovne dolžine posameznim oddajnim postajam. To delo bo trajalo več mesecev in kakor trdijo strokovnjaki, bodo stroški znašali okoli 25 milijonov dolarjev.

Največjo zmedo napravljajo reklame, katere se potom radia širijo po vsej Ameriki. Sedaj je to v splošnem prepovedano in le posebno v to določeno postaja sme razpošiljati tudi reklamo.

Že dalj časa je v Ameriki običaj, da se kandidat v volivnem boju poslužuje radija. Z novim zakonom to sicer ni prepovedano, vendar pa se mora tudi nasprotniku nuditi prilika, da isti potem govori v svojem volivnem okraju.

PLANINCI LJUDOŽRCI.

Argentinski listi od 25. aprila poročajo o grozni drami. Štirje mladeniči iz Buenos Airesa so se podali v hribe za velikonočne praznike. Zgrešili so pot, živila so jim pošla in so bili lačni. V obupu so žrebali, kdo izmed njih mora umreti, da reši druge. Izžrebanega nesrečnika so ubili in pojedli. Čez dva dni so našli pastirji onemogle turiste in jih pripeljali v prvo vas. Tam so naznanili ljudozrci dogodek in so bili takoj zaprti.

NAJSTAREJŠI ČLOVEK NA SVETU.

Do nedavno je bilo splošno mnenje, da je najstarejši človek na svetu Zaro Agha, stari Turčin, kateri je 31. marca praznoval svoj 154. rojstni dan. Ljudsko štetje v Turčiji pa je pokazalo, da je najstarejša žena, po imenu Fatma Hundum, stara 160 let. Rojena je bila v Tirnovi 1. 1767. ter preživela vse svoje otroke, dasi ima veliko število vnukov, pravnukov in prapravnukov. Zaro Aghova žena — sedanja je enajsta — je 65 let stara in nedavno je izjavila, da ako mu ta umre, da bo že še drugo dobil. Pred tremi leti je še vedno delal. Pravi, da je bil v življenju srečen in se nima nič pritožiti. Ko je bil star 90 let, je izgubil zobe, a dvanaest let pozneje, torej v 102. letu, sta mu v spodnji čeljusti zrastle dva nova.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo san čimprej moreš na upravo lista.

Iz Churchillovih vojnih spominov. (Dalje.)

Zmaga — zastor pade.

V zadnjih odstavkih podaja Churchill pregled operacij, ki so vodile naravnost k premirju, sklenjenemu 11. septembra 1. 1918. Zadnji odstavek obsega popis scene, ki jo je gledal Churchill z okna svojega londonskega stanovanja in razmotrivanja o bodočnosti.

Pred vojno se je zdelo nemogoče, da bi grozni boji, tudi če prično, mogli trajati več kakor par mesecev. Po prvih dveh letih vojne pa je rastel dvom, da se vojna sploh kdaj konča. Zdelo se je, da nas loči od starega življenja nepremostljiv prepad. Človek se je pričel grozom, ki so ga obdajale. Bleda zvezda domačije in miru je izginila in okrog nas je besnel vihar z rastočo silo. Leto za letom je zapuščal posameznike optimizem, najmanjše nade so izginile in angleški narod je resignirano prenašal ta jarem, ne da bi se vpraševal, kdaj bo konec. V vladnih krogih, kjer je bilo treba delati načrte za eno leto naprej, je bilo isto razpoloženje podzaveden temelj naših misli. Končno se je zdelo zmaga zagotovljena. Toda če pride do zmage v letu 1919 ali pa v letu 1920 ali pa še pozneje — to so bila preveč drzna vprašanja sredi neizprosnih vsakdanjih potreb. Nihče več ni imel poguma, da bi verjel v mir leta 1918. Kljub temu se je pa od časa do časa javljalo vprašanje: Zruši li se Nemčija naenkrat kakor po Jeni, ali se bo borila kakor Francija pod Napoleonom ali kakor Buri?

Svetovna vojna je pričela v času, ko sta bili obe strani prepričani o zmagi. Če pa se vojna zavleče zdaj tako dolgo, dokler ne bo ena stran uverjena, da ni več nade? In ali je v nemškem pogumnem, toda skoz in skoz logičnem značaju, da bi se boril brez upanja na uspeh? Kaj se bomo borili leto dni na Reni, pojdemo li v pohodu v Berlin, ali pa se sprimetu armadi na odprtem polju in bo zavojeno prebivalstvo sovražne zemlje? Morda pa se zgodi, da bomo pričali ogromnega krča, strašne katastrofe, in splošnega sprejema poraza in vsega tega, kar je z njim v zvezi? Zmirom smo si predstavljali, da konča vojna z Jenom. Toda bodočnost je odločila drugače.

Pogoji premirja.

Če je velika organizacija tega sveta čez mero napeta, se zgodi, da se njena zgradba zruši naenkrat. In ničesar več ni, kjer bi politika, četudi mo-

dra, lahko gradila, nikjer ni mogoče več najti opore za čednost ali vrednote, niti avtoritete ali inicijative. Velika zgradba Nemčije, ki je še pred par dnevi zasenčila narode, se je stresla v temeljih in razpadla v tisoče posameznih drobcev. Vsi njeni zavezniki, ki jih je tako dolgo podpirala, so podlegli in ruinirani prosili posamič za mir. Velike armade so bile uničene na fronti in demoralizirane v zaledju. Mornarica, ki je bila Nemčija ponosna nanjo, se je pobunila. Izbruhnila je revolucija v državi največje discipline in poslušnosti. Najvišji poveljnik je zbežal. Taki prizori pretresajo človeštvo: in mrtvaški zvon se oglašja in slišijo ga tudi zmagovalci ob uri triumfa.

Parlament ni hotel verjeti pogojem miru, dokler jih ni slišal. Toda ko je bil dokument prebran, je neizmerna hvaležnost napolnila vsa srca. Vsak je mislil le na to. Neposredna izpraznitev zasedenih krajev, repatriacija vsega prebivalstva, izročitev 5000 topov, 30 tisoč strojnih pušk, 3000 metalcov min, 2000 letal; evakuacija levega brega Rene, izročitev 5000 lokomotiv, 150,000 vagonov, 5000 tovornih avtomobilov v dobrem stanju z vsemi deli, neposredna repatriacija vseh ujetnikov, brez reciprocitete, opustitev Brest-litovske in bukaške mirovne pogodbe, izročitev 6 bojnih križark, 50 najboljših torpednih rušilcev, vseh podmorskih čolnov in končno pravica zaveznikov, da prekinejo premirje tekem 48 ur, v slučaju, če ne bodo izpolnjeni ti pogoji.

Takšni so bili pogoji premirja. Nemčija se je brez moči morala udati na milost in nemilost zmagovalnemu sovražniku.

Zrem skozi okno . . .

Bilo je par minut pred 11. uro, 11. dne, 11. meseca. Stal sem pri oknu svoje sobe, gledal na ulico Northumberland proti Trafalgar Square in čakal na udar Big Bena (velike ure na stolpu), ki naznani, da je vojna končana. Moja misel se

DR. SV. MARIJE MAGDALENE

števil. 162, K. S. K. I. CLEVELAND, O.
Odbor za tekoče leto 1927:
Predsednica, Helena Mally, 1105 E. 63rd St.
Podpredsednica: Josephine Menart.
Tajnica: Marija Hochevar, 1206 E. 74th St.
Blagajničarka: Alojzija Pikš, 1176 E. 71st St.
Zapisničarka: Julija Brezovar.
Vratarica: Frances Kasunič.
Nadzornice: I. Marija Skuli, II. Cecilia Znidarsic, III. Genovefa Zupan.
Duhovni vodja: Rev. B. J. Ponikvar.
Zdravniki: Dr. J. B. Seliškar, Dr. M. Oman in Dr. Franjo Perko.
Redna seja se vrši vsaki prvi ponedeljek v mesecu v stari dvorani šole sv. Vida.

DRUŠTVO SV. VIDA

števil. 25, K. S. K. J. CLEVELAND, O.
Leto 1927
Predsednik, Joseph Ogrin, 9020 Parmelee Ave.
Podpredsednik, Joseph Grm.
Tajnik Anthony J. Fortuna 1093 E. 64 St.
Zapisnikar, John Znidarsic.
Blagajnik, Ignac Stepic.
Nadzorniki: Leo Kushlan, John Gabrenja, John Skrabec.
Zastavonoša, John Pajk.
Vratar, Jacob Korenčan.
Bolniški obiskovalci, Joseph Ponikvar, 1030 E. 71st St.
Duhovni vodja, B. J. Ponikvar.
Zdravniki, Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman in Dr. L. J. Perme.
Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.
V društvo se sprejmejo člani (ice) od 16. do 55. leta.
Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrti za varovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.
V društvo se sprejmejo tudi otroci od 1. do 16. leta.
Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravilih.
Assesment se pobira na seji samo od 10. dopoldne do 4. ure popoldne.

je vračala nazaj, v minula leta, do trenutka, ko sem kakor danes čakal na udar Big Bena, ki je naznanil, da je Anglija napovedala Nemčiji vojno. In zdaj je bilo to vse končano! — Neoboroženi in vojaško neizšolan narod na otoku, ki je imel za svojo obrambo le brodovje, se je sprijel s priznano največjo vojaško silo sveta in dovršil svojo nalogo. Naš narod je izšel iz velike borbe zdrav, njegova institucija ni bila omajana in je združen v kraljestvu trdnjejši kakor sploh kdaj poprej. Zmaga je bila dosežena v neomejeni formi. Vsi kralji in cesarji, proti katerim smo se vojskovali, so zbežali, ali so pa v prognanstvu. Njihove armade in brodovja so uničena ali pa poražena.

(Konec prih.)

— Santa Cruz. — V Rio del Mar je ogenj uničil klubovo poslopje, ki je bilo znano številnim Amerikancem.

— St. Louis. — V tukajšni bolnišnici so zdravniški odstranili pol cole dolgi kosček stekla, ki je bil zapičen v pljučah petletnega dečka, ne da pri operaciji dečka omotili.

— Anamosa, Ia. — John Gray je oral; strela udari v plug, konji so se splašili, orač je ostal nezavesten na tleh. Ko so ga spravili k sebi, je bil popolnoma nepoškodovan.

NAZNANILO.

Pravkar smo dobili iz starega kraja nove Šmarnice za leto 1927. Knjiga se imenuje: "Marija, vzor krščanskega življenja," spisal dr. Fr. Krulje, duhovnik lavantinske škofije. — Knjiga je pisana času primerno in izredno zanimivo, zato je velike vrednosti za vsakega katoličana, posebno pa častilci Marijini ne smejo biti brez te knjige. Cena 95c.

Druge Šmarnice, katere imamo v zalogi:

Marija v predpodobah, Jos. Volc.

Znamenje na nebu, J. Jerše. Marija in sv. maša, Val. Bernik.

Lavretanske šmarnice, Jos. Jerše.

Na Sv. Goro, Miroslav Brumot.

Šmarnice arskega župnika. Marija vrtnarica, J. M. Sajgeršmid.

Cena navedenim knjigam je 95c komad.

Knjigarna Amer. Slovenec, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

POTREBUJEM! DEKLE spod 29 let starosti za lahka gospodinjstva dela v privatnem "lunch & tea Room", znati mora nemško ali angleško. A. Herpst, 620 Grace Str., Chicago, Ill. 207-456

KRITJE STREHE (ROOFING). Če pušča streha — 3 popravila garancirano delo za \$4.00, "truck & services" na vse strani v Chicagu, ustanovljeno pred 38 leti, največje tozadno podjetje; delajo organizirani delavci. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 Ogden Ave. Lawndale 0114 vsi departmenti.

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe, pooblastila, izjave, afdavite za dobiti vaše domače iz starega kraja in vse druge notarske posle izvršuje

JOHN JERICH

— Notar —

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila, za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

NAJNOVEJŠI PRALNI STROJ —WOODROW—

Pralni stroj "WOODROW" pere že deset let in je še vedno v dobrem stanju. To se lahko dokazuje tukaj na Ely. NAJHITREJŠE, NAJVARNEJŠE PRAŽE NA SVETU.

Dvakrat hitreje deluje voda kakor pri navadnih pralnih strojih! Čistejše perilo in manj časa — samo skozi delovanje vode! Nobenih premikajočih delov v čeburu, a vendar gre milnica skozi perilo valovito in peneče, kakor pravi Niagara.

Lahko perete mali kos perila v mali količini vode, z istim uspehom, kakor večjo množino. Nič ni na temu, koliko naložite perila v Woodrow, ne bo škodovalo mehanizmu, pa tudi ne perilu.

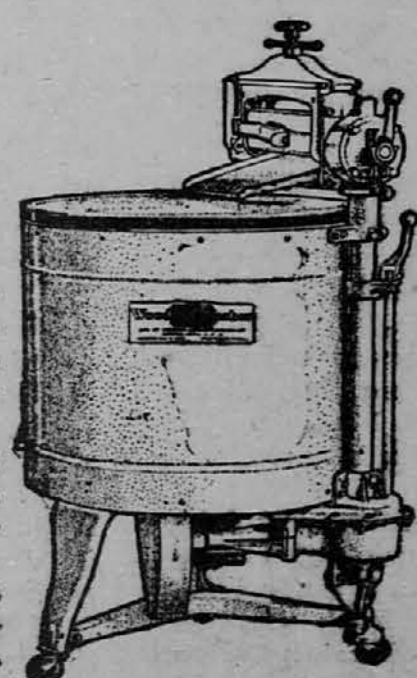
Ni potreba ničesar mazati — nobene skrbi ni treba imeti. Jekleno kolesje, in ves vrteči se mehanizem oskrbuje zanesljivi sistem za mazanje. Nobene sitnosti, da se ohrani stroj snažen.

PROTI GOTOVINI ALI NA LAHKE OBROKE.

JOSEPH MANTEL

trgovina z železnino in pohištvom.

ELY, MINNESOTA.

Woodrow Washer

Allen's Parlor Furnace

Krasno
Učinkovito
Ekonomično

Po vsej deželi govorijo o tem novem sistemu, ki daje toploto. Ker je izdelano v lepem porcelanu in emalju, se z lahkoto drži v čednem stanju. Ta peč zgleda, kakor lepa omara. Toploto razširja po sobi na najzdravejši način — vlogo posuši in ogreva zrak.

Ne kupujte peči dokler niste videli tega!

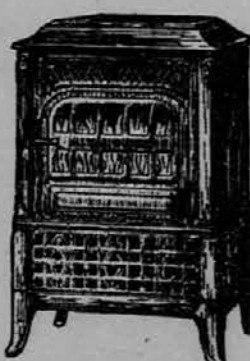
W. Szymanski

— Dealer in —

FURNITURE in STOVES, HARDWARE and HOUSE FURNISHINGS GOODS

Telephone Canal 597

1907-1909 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ
Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

"Tudi klet je, kakor se spodobi," je zapiskal Rekut, "sodi so s smolo zaliti in plesnive steklenice stoje v vrsti kakor prapori."
"Torej hvala Bogu! Sedimo za mizo!"
"Za mizo! Za mizo!"

Toda jedva so sedli in si natočili čaše, je Ranicki zopet vstal.

"Na zdravje gospoda komornika Bileviča!"
"Bedak!" so odgovorili Kmitic. "Mar piješ na zdravje pokojnika?"

"Bedak!" so ponovili drugi. "Na zdravje gospodarja!"
"Na vaše zdravje!"

"Da bi se nam v teh sobah dobro godilo!"

Kmitic se je nehote ozrl po obednici in je ugledal na steni, ki je od starosti že počrnela, vrsto strogo vanj uprtih oči. Te oči so gledale s starih slik Bilevičev; obešene so bile dva lakta od tal, ker je bila tudi stena nizka. Nad slikami so visele v dolgi, enolični vrsti črepinje zubrov, jelenov, losov, obkrožene z rogovi, nekatere že počrnele, očividno zelo stare, druge so se svetile od belote. Vse štiri stene so bile okrašene z njimi.

"Lovi morajo biti tu izborni, ker vidim tudi obilico zverjadi," je dejal Kmitic.

"Jutri takoj pojdemo ali pa pojutrišnjem. Treba bo spoznati tudi okolico," je odvrnil Kokosinski. "Srečen si, Andrej, da imaš vsaj kam položiti glavo."

"Ne tako kakor mi!" je zastokal Ranicki. "Izpijmo v tolažbo!" je rekel Rekut.

"Ne! Ne v tolažbo!" je odgovoril Kulvič-Hippocentaurus, "temveč še enkrat na zdravje Andreja, našega ljubljenelega ritmojstra! Moja draga gospoda, on nas je privabil sem v Lubič, nas, revne izgnance brez strehe nad glavo."

"Prav govori!" je zaklicalo nekaj glasov. "Kulvič ni tako neumen, kakršnega se izdaja."

"Težka je naša usoda!" je pisal Rekut. "V tebi je vse naše upanje, da nas, revnih sirot, ne zapodiš skozi vrata!"

"Dajte mir!" je govoril Kmitic. "Kar je moje, je tudi vaše!"

Na to so vsi vstali in so ga začeli objemati. Solze genetja so lile po teh strogih in pijanih obrazih.

"V tebi je vse naše upanje, Andrej!" je vpil Kokosinski, "dovoli, da se vsaj na grahovki prespimo; ne izganjaj nas!"

"Dajte mir!" je ponovil Kmitic.

"Ne izganjaj nas, saj so nas itak izgnali, nas šlahčice in veljake!" je vpil žalostno Uhlik.

"Za sto vragov! Kdo vas neki izganja? Jejte, pijte, česa za vraga še hočete?"

"Ne ugovarjaj, Andrej!" je govoril Ranicki, na čigar obrazu so izstopile maroge, kakor na risji kože, "ne ugovarjaj, Andrej, propadli smo popolnoma..."

Tu je obstal, položil prst na čelo, kakor bi hotel izbiti pametno misel, ter naglo izgovoril, ozri se z neumnim pogledom po navzočih:

"Morda se usoda izpremeni!"
In vsi so v zboru zavreščali:

"Zakaj bi se ne izpremenila?!"
"Še s svojim poplačamo!"

"In pridemo do premoženja!"
"In do veljave!"

"Bog nedolžne blagoslovi in naše premoženje, gospoda!"

"Na vaše zdravje!" je zavpil Kmitic.

"Zlate tvoje besede, Andrej!" je odgovoril

Kokosinski ter mu nastavil svoj zabuhli obraz. "Bog daj, da bi se nam dobro godilo!"

Sledile so năpitnice, glave so se razpalile. Govorili so vsi vprek, a vsak je slišal samo sebe, izvzemši gospoda Rekuta, zakaj spustil je glavo na prsi in dremal. Črez hip je začel Kokosinski peti: "Lan je trla pod trlico!" Gospod Uhlik je vzel izza nedri čekanik in začel ponavljati, a gospod Ranicki, veliki borilec, se je boril z golo roko z nevidnim protivnikom, polglasno ponavljaje:

"Ti tako, jaz tako! Ti udariš, jaz mahnem! Eden, dva, tri! — Šah!"

Orjaški Kulvič-Hippocentaurus je buljil oči in pazljivo zrl nekaj časa na Ranickega, naposled je mahnil z roko in rekel:

"Bebec! Mahaj zdrav, a Kmiticu vendar ne vzdržiš s sabljo."

"Ker njemu nihče ne vzdrži, toda poizkusi ti!"

"Z menoj niti na samokrese ne dobiš!"
"Cekin na strel!"

"Cekin! Kam in na kaj?"

Ranicki pogleda naokrog, naposled pokaže na črepinje in zakriči:

"Med rogove! Za cekin!"
"Za koliko?" je vprašal Kmitic.

"Med rogove! Za dva cekina! Za tri! Dajte samokrese!"

"Dobro!" je kriknil gospod Andrej. "Naj gre za tri. Zend! K samokresom!"

Vsi so začeli čim dalje glasneje vpiti in se med seboj pogajati. Medtem je odšel Zend v vežo in se kmalu vrnil s samokresi, z vrečo krogel in z rogom smodnika.

Ranicki je zagrabil za samokres.

"Nabit?" je vprašal.

"Nabit!"

"Za tri! Štiri! Pet cekinov!" je zavreščal pijani Kmitic.

"Tiho! Zgrešiš, zgrešiš!"
"Zadenem, glejte! ... Glejte! Do te črepinje med rogove. ... eden, dva. ..."

Vsi so obrnili poglede na veliko losovo črepinjo, visečo pred Ranickim; on stegne roko. Samokres se mu trese v roki.

"Tri!" zakriči Kmitic.

Strel je počil, soba se je napolnila z dimom.

"Zgrešil, zgrešil! Evo, kje je luknja!" je vpil Kmitic ter kazal na temno steno, s katere je krogla odluščila jasen iver.

"Se enkrat!"

"Ne! Daj meni!" je vpil Kulvič.

V tem hipu je planila v sobo prestrašena služinčad.

"Proč! Proč!" je kriknil Kmitic. "Eden, dva, tri. ..."

Zopet je počil strel, sedaj pa so se usule trščice s črepinje.

"Dajte tudi nam samokrese!" so zavpili vsi naenkrat.

In dvignili so se in začeli udrihati s pestmi po vratovih služinčadi, da bi jih prisilili, da bi se pospešili. Preden je minulo četrte ure, je vsa izba grmela od strelcev. Dim je zakrival svetlobo sveč in postave strelcev. Strelom je pomagal glas. Zenda, ki je krokal kakor krogar, cvilil kakor sokol, tulil kakor volk, rjul kakor tur. Vsa hip ga je zmotilo žvižganje krogel; iveri so leteli s črepinj, s sten in z okvirjev slik; v zmešnjavi so postrellili Bileviče, a Ranicki jih je v svoji besnosti celo sekal s sabljo.

(Dalje sledi.)

V ČESKI KALIFORNIJI

mora prodati v teku enega meseca hišo s tremi stanovanji po 6 sob; dve loti; garaža za dve kari. Cena je nizka. Ne zamudite ugodne prilike. Pridite pogledat na 2241 So. Homan Av., Chicago, Ill.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

IŠČEM BRATA

z imenom Miha Žugel, rojen v Otoku št. 22, fara Podzemelj, Belokrajina. Zadnjič sem čul od njega iz Spokane, Wash., pred 25 leti. Ako je še živ, naj se mi oglasi, ozir. kdor ve kaj o njem, naj mi piše.

Matt Zugel,

709 Alder St., Anaconda, Mont.

Vabimo vse Chicažane

— na —

PLESNO
Veselico

katero priredi

Žensko podp. društvo "Zvezda"
ŠTEV. 170, J. S. K. J.

v soboto 28. maja t. l.

V POLJSKI SOKOLSKI DVORANI

1921 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Pričetek ob 7. uri zvečer.

Vstopnina 25c.

Igra Dajčmanov orkester iz Joliet, Ill.

Na razpolago bomo imeli vsa sredstva proti gladi in žeji. Enako vam tudi v vsakem drugem oziru za najboljšo postrežbo jamči

ODBOR.

Joseph Mantel

— JAVNI NOTAR —

Ely, Minnesota

Telephone 56

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, oporoke in vsa druga v notarsko stroko spadajoča dela.

Enaindvajset let izkušnje.

ROJAKI IN
ROJAKINJE
V MINNESOTI

CENJENI ČITATELJI "AMER. SLOVENCA!"

Začetkom junija t. l. se bo podal predsednik K. S. K. Jednote, sobr. ANTON GRDINA v Minnesoto na agitacijsko potovanje, kjer ostane dva tedna. Njegov namen je ustanoviti nekaj novih krajevnih društev v onih nasebinah, kjer jih še ni.

Katol. misleči Slovenci in Slovenke! Kjer še nimate katol. društva v svoji sredini, zdaj se vam nudi najlepša prilika za ustanovitev istega. 8 odraslih članov zadostuje! Nagrada od strani Jednote za ustanovitev novega društva znaša \$20.00, katero lahko obdrži ustanovnik, ali isto nakloni društvu. Pristopnina v Jednoto je prosta.

Kjerkoli v doli označenih nasebinah je ustanovitev novega društva K. S. K. Jednote mogoča, naj se že danes nameravani ustanovnik obrne za pojasnilo na II. podpredsednico K. S. K. Jednote: Mrs. Mary Champa, 311 W. Poplar St., Chisholm, Minn. ali pa na predsednika nadzornega odbora K. S. K. Jednote Mr. Martin Shukle, 811 Ave "A", Eveleth, Minn. Od teh boste dobili vse potrebne podatke in navodila.

Ta oklic in prošnja velja rojakom in rojakinjam živečim v sledečih minnesotskih slovenskih nasebinah: Bowey, Gheen, Greaney, Elba, Elcor, McKinley, Keewatin, Buhl, Cuyuna, Nashauk, Mesaba, Crosby, Colleraine, Carson Lake, Ironton itd.

KATOLIŠKI SLOVENCI, PRISTOPAJTE V

KATOL. JEDNOTO!

PISANO POLJE

E. Keble Chatterton:
MORJE IN NJEGOVI
JUNAKI.
(Dalje.)

Devetnajstega dne so bili na pol mrtvi od gladi in napora. Slabo vreme, skrb za bodočnost, večna nevarnost in druge neprilike so jih vedno bolj davile za grlo. Triindvajsetega dne so se morali še bolj omejiti pri hrani. Vločili so par ptičev in razdelili meso na pičlih 18 kosov. Ko pa se je vrnilo lepo vreme, je pripekalo sonce s tolikšno močjo, da so postali še bolj kot poprej medli in slabi. Osemnajstega dne so pristali na nekem otoku. Tu so nalovili veliko ostrig in našli zadosti pitne vode. Iz kruha, svinjskega mesa in ostrig so si skuhal krepko jed, zakaj v barko so jim bili uporniki vrgli tudi meden kotel in kresalo, da so si lahko napravili ogenj.

Zdaj so se malce okrepčali, a življenska nuja je velevale, da se spet izroče nesigurnim morskim valovom. Tridesetega dne so pristali na nekem drugem otoku; vsak si je lahko vzel pitno vodo ter nekoliko ostrig in boba. Med pomorščaki se je pojavil upor, ali kapitan ga je v kali zatrl. Kjerkoli je nanesla prilika, so pristali, da se založe s presno vodo, ostrigami in ptiči. Pluli so mimo otokov holandske Vzhodne Indije in skušali dospeti v Timoro. Devetintridesetega dne je jela posadka zopet godrnjati in zahtevati počitka, ali tudi zdaj so kapitanu zvesti poedinci upornike prepričali, da je pospešana vožnja edina rešitev. Naslednjega dne se je občutila splošna izčrpanost: obrazi so bili upali, noge otečene. Bodrila jih je samo nada, da se bližajo kopnu, zakaj nad morjem je poletavalo vedno več ptičev in po skalah, ki so štrlele nad vodo, so rastle kopnene rastline.

Dvaintridesetega dne so ugledali otok Timoro. Vse je navdalo nepopisno veselje. Medtem se je morje umirilo, pa so morali z veslanjem pomakniti svojo barko v pristan. Morska pot, ki so jo prepluli z barko, je za tiste čase neslišan rekord, junaštvo, ki ga je občudoval vsakdo, kdor je o njem slišal. Plovba čez Pacifik v Vzhodno Indijo na odprti barki ni zahtevala niti ene žrtve, če izvzamemo moža, ki je padel v boju z divjaki. Ta pot je pomenila triumf dobrega vodstva, discipline in hrabrosti. Pokazalo se je, kaj se lahko stori z odprto barko, če so ljudje pogumni in vztrajni.

Strahna žaloigra šestorice vojakov na oceanu.
Drugo občudovanja vredno plovbo z majhnim čolnom beležijo mornariški zapiski v letu 1799. Čeprav so te dogodivščine strahotne, dejal bi, nečloveške, bom vendar pripovedoval o njih, ker so vrlo zanimive in značilne. Zopet se pred nami britanski vojaki. V juniju leta 1799 je John Brown s petimi drugimi vojaki pobegnil od trdnjavskega topništva na otoku Sv. Helene. Ostalih pet se je imenovalo: McKinnon, McQuinn, Brighthouse, Parr in Conway. McKinnonov zamisel je bil, da vstopijo na ameriško ladjo "Columbia," ki je bila takrat ondi zasidrana. Nekega dne ob osmih zvečer jih je imel ameriški čoln prepeljati na "Columbijo." Ali med vožnjo na ladjo so se spomnili, da bi utegnili ladjo kompromitirati in da je boljše, če vstopijo na njo na nekem drugem, oddaljenem mestu. Poslali so tedaj v ameriške mornarje, ki so prišli po nje, s čolnom nazaj na la-

djo, sami pa so zasedli neko ribiško barko in odpluli z njo na odprto morje, da bi ondi počakali ameriško ladjo. Sabo so vzeli nekoliko kruha, sodček vode in nekatere pomorske priprave. Izmed te šestorice je bil Parr edini pomorščak. Do pol dneva naslednjega dne so čakali, toda o "Columbiji" ni bilo ne duha, ne sluha, zato so na Parrov nasvet sklenili, da se podajo na severovzhodno stran, od tod pa k otoku Ascension.

Ta vožnja po oceanu je tembolj pomenljiva, če vemo, da je bila barka do polovice napolnjena z vodo in da sploh ni imela jadra. Ali pogumna posadka si je skrojila jadro iz telovnikov. Odrinili so 10. junija. Osem dni niso videli kopna, le ptiči so zdaj pa zdaj preleteli nebo. Parr je po tem znamenju sklepal, da so imeli po vsej verjetnosti otok Ascension že za sabo. Zamislite si njihov položaj: Pol ducata vojakov, ki se izmed njih le eden nekoliko spozna v morskem plovbu, je krenilo na neznano pot v barki, ki je prepuščala vodo in brez vsakršnih pripomočkov, ki so za daljšo vožnjo po oceanu neizogibni. Ali možje so upali, da bodo imeli srečo, najbolj pa so zaupali svojem pogumu. Pluli so naprej proti severozahodu, meneč, da dosepejo na južnoameriško obalo. Za tako pot je bilo potrebno še eno jadro; slekli so si srajce in jadro je bilo pripravljeno.

Tedaj pa se je jela vedno bolj krciti borna zaloga živčevja. Določili so si zgolj unčo kruha in dva požirka vode v teku štirindvajsetih ur. Dne 26. junija niso imeli niti drobne več. Prihodnjega dne je jel McQuinn žvečati kos bambusa. Ponoči je John Brown, ki je bil tisti čas pri krmlilu, snedel s tovariši vred kos podplata s svojih čevljev. Dne 1. julija se jim je posrečilo ubiti pliskavico (delfina), ki so jo raztrgali in obesili na jambore, da se je posušila. Ta hrana jih je držala pokonci do 4. julija. Ko pa ni bilo več upanja, da bi dobili še kako hrano, so sklenili štirje možje, da prevrtajo barko in se s samomorom rešijo bede.

(Konec prih.)

"Hi, le naprej, ti stara pokveka ti!" — Dama: "Toda, kako morete vendar tako zmerjati?!" — Voznik: "Saj nisem vam rekel, pač pa le konju."

KER ODHAJAM IZ MESTA,

prodam za nizko ceno hišo 5 sob, lepa klet, garaža za dve kari, v dobrem stanju; en blok do Crawford kare.

3208 So. Komensky Ave.,
Chicago, Ill.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, kor tudi vsem drugim rojakom po državi

Ohio in Indiana naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik, Mr. Anton Jaksetich, kateri je pooblaščen pobirati naročnino in o-

glase za lista Am. Slovenec in Ave Maria. Obenem prodaje vse knjige naše knjižarne, de vtegnili ladjo kompromitirati in da je boljše, če vstopijo na njo na nekem drugem, oddaljenem mestu. Poslali so tedaj v ameriške mornarje, ki so prišli po nje, s čolnom nazaj na la-

tisk. Uprava Am. Slovenca.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.